

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

vervallen van de afwijzingsgronden, toegekend zijn. Samen met het feit dat het aantal vergunde windturbines bij windpark Beaufort gewijzigd is, heeft dit tot effect gehad dat de cumulatieve percentages voor ecologische effecten veranderd zijn. Deze percentages zijn waar van toepassing tevens aangepast in de tekst.

Datum
4 december 2009
Nummer
WSV/2009/1138

Bij par. 3.4.5 onder het kopje 'Overwegingen omtrent advies Commissie m.e.r.' is de alinea 'In verband ... stormvogel meenemen.' verplaatst van par. 3.4.6 onder kopje 'Monitoring- en evaluatieprogramma', wat de duidelijkheid en overzichtelijkheid ten goede komt.

Naar aanleiding van de zienswijze van Norton Rose op windturbinepark Tromp Binnen is in par. 3.4.5 onder het kopje 'Conclusie bevoegd gezag omtrent ecologie' de passage '...en ziet daarom geen reden om de door de aanvrager ingediende Passende Beoordeling in twijfel te trekken' verwijderd.

Naar aanleiding van de zienswijze van Norton Rose op Tromp Binnen is bij Bijlage 1 onder kopje 'Algemene eisen' de tekst aangepast.

Naar aanleiding van de zienswijze van Airtricity op windturbinepark Den Helder 1 is in Bijlage 1 punt 10 'beide soorten' veranderd in 'deze soort'.

3.4.5 Overwegingen en conclusie bevoegd gezag

Algemeen

Door aan vergunningen het voorschrift met de heibeperking van 1 januari tot 1 juli te verbinden worden negatieve effecten van het heien zoveel mogelijk voorkomen. Door dit voorschrift worden voedselketeneffecten door de bouw van windturbinepark BARD Offshore NL1, op de van juveniele vis afhankelijke vogelsoorten van Natura 2000 gebieden uitgesloten. Immers, door de vislarfsterfte die optreedt op de locatie BARD Offshore NL1 ten gevolge van heiactiviteiten in juli en later in het jaar, zal dit pas tot een reductie in juveniele vis leiden nadat de jongen van de betreffende vogelsoorten de kolonie al hebben verlaten. Dat wil zeggen dat het broedsucces van deze vogelsoorten niet afhankelijk is van vislarfsterfte die op de locatie BARD Offshore NL1 optreedt ten gevolge van heiactiviteiten in juli of later. Concreet gaat het om de soorten Kleine mantelmeeuw, Grote stern, Visdief, Noordse stern in de Natura 2000 gebieden Noordzeekustzone en Waddenzee. Effecten op vogelsoorten van Natura 2000 gebieden, op zichzelf staand of in cumulatie, kunnen derhalve alleen nog optreden op basis van het aantal aanvaringslachtoffers.

Tevens worden door dit voorschrift effecten op de Bruinvissen in Natura 2000 gebied "Borkum Riffgrund" door de aanleg van windturbinepark BARD Offshore NL1 uitgesloten. In het voorjaar komen in het Natura 2000 gebied "Borkum Riffgrund" verhoogde dichtheden bruinvissen voor. Door niet te heien in de periode van 1 januari tot 1 juli wordt voorkomen dat de effecten van heien leiden tot wezenlijke "aantasting van de natuurlijke kenmerken" van het gebied "Borkum Riffgrund".

Het bevoegd gezag is van mening dat eventuele, gunstige effecten van de alternatieve 'intril' methode, zoals beschreven in de aanvulling omtrent mitigerende maatregelen heien, met de op dit moment beschikbare informatie niet goed zijn in te schatten. Wel bestaat de mogelijkheid in het kader van het uitvoeringsplan mitigerende maatregelen voor te stellen en de positieve effecten daarvan te onderbouwen. Mocht uit de monitoringsresultaten blijken dat de

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

mitigerende maatregel een matigend effect heeft op de effecten van heiwerkzaamheden, dan kan het bevoegd gezag na evaluatie toestemming geven om af te wijken van de voorschriften.

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138

Overwegingen omtrent Passende Beoordeling

Met betrekking tot de onderwerpen besproken in de Passende Beoordeling is de conclusie van het bevoegd gezag dat de effecten van het windturbinepark BARD Offshore NL1, gegeven de consequente manier waarop de zogenaamde 'worst case' wordt toegepast, op zichzelf staand niet significant zijn.

Overwegingen omtrent cumulatie

Voor de bepaling van de cumulatieve effecten als gevolg van de voorgenomen realisering van meerdere windturbineparken op zee heeft het bevoegd gezag aansluiting gezocht bij de volgorde waarop het bevoegd gezag voor de wet op grond van artikel 7.18 Wm, in samenhang met 7.28 Wm over reële vergunningaanvragen beschikt. Vergunningaanvragen zónder tijdig volledig en juist verklaard MER kunnen niet leiden tot vergunningverlening en zouden daarmee voor de bepaling van de cumulatieve gevolgen niet van belang zijn. Slechts vergunningaanvragen voorzien van een volledig en juist verklaard MER kunnen, mede gelet op artikel 7.28 Wm, leiden tot inhoudelijke besluitvorming door het bevoegd gezag. Artikel 7.28 Wm bevat in dit verband een dwingend kader voor het buiten behandeling stellen van een aanvraag waarvoor een MER- of m.e.r.beoordelingsplicht geldt (aanvaardbaarheidsoordeel).

Van 2006 tot juli 2008 is voor een aantal aanvragen voor windturbineparken op zee een MER overgelegd. Het betreft op chronologische volgorde de parken West Rijn, Beaufort (voorheen Katwijk), Scheveningen Buiten, Breeveertien II, Rijnveld Noord en Rijnveld Oost. Na beoordeling van de inhoud van de afzonderlijke MER's heeft het bevoegd gezag bij afzonderlijke besluiten het MER, gelet op de daarvoor afgegeven richtlijnen en adviezen, aanvaardbaar en de aanvraag volledig verklaard en de procedure overeenkomstig hoofdstuk 7 Wm vervolgd. Onderdeel van deze procedure is de verplichte advisering door de Commissie. De Commissie constateerde dat het MER onvoldoende informatie inhield om uit te sluiten dat de windturbineparken in cumulatie significante effecten op de Natura 2000 gebieden zouden hebben. Dit betekende dat in aanvulling op het MER een locatiespecifieke passende beoordeling diende te worden opgesteld. Op 8 juli 2008 is aan de windsector de handreiking passende beoordeling uitgereikt welke informatie bevatte voor het opstellen van een locatiespecifieke passende beoordeling. Voor de aanvragen waarbij het MER reeds volledig en juist was verklaard, had dit tot gevolg dat het MER op basis van dit advies van de Commissie alsnog parallel aan de behandeling van de vergunningaanvraag met een passende beoordeling diende te worden aangevuld.

Voor initiatieven zonder volledig en juist verklaard MER, diende de passende beoordeling onderdeel uit te maken van het (nog in te dienen) MER. Het bevoegd gezag heeft hierbij gebruik gemaakt van haar bevoegdheid om deze initiatiefnemers te wijzen op de onvolledigheid van het MER overeenkomstig artikel 7.18 Wm. Voor de beoordeling van de gezamenlijke, cumulatieve gevolgen van windturbineparken op de Noordzee is voor deze initiatieven de volgorde van indiening van volledige aanvragen, met inbegrip van een volledig en juist verklaard MER, doorslaggevend. Voor de aanvragen Q4-WP, Brown Ridge Oost,

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Rijnveld West, Den Helder I, Callantsoog Noord, Q10, Helmveld, BARD Offshore NL1, EP Offshore NL1, GWS Offshore NL1, Tromp Binnen en Rotterdam Noord-West is daarvoor de (tijdige) datum van ontvangst van de passende beoordeling als onderdeel van het MER het bepalende gegeven.

Datum
4 december 2009
Nummer
WSV/2009/1138

Het voorgaande leidt tot de volgende cumulatiefolgorde:

1. West Rijn, 2. Beaufort (voorheen Katwijk), 3. Scheveningen Buiten, 4. Breeveertien II, 5. Rijnveld Noord, 6. Rijnveld Oost, 7. Q4-WP, 8. Brown Ridge Oost, 9. Rijnveld West, 10. Den Helder I, 11. Callantsoog Noord, 12. Q10, 13. Helmveld, 14. BARD Offshore NL1, 15. EP Offshore NL1, 16. GWS Offshore NL1, 17. Tromp Binnen en 18. Rotterdam Noord-West.

Reeds bestaande windmolenparken zijn bij de berekening van de cumulatieve effecten niet meegenomen. Effecten die deze bestaande windmolenparken afzonderlijk of tezamen met overige storende factoren op de te beschermen gebieden hebben, zijn reeds meegenomen in het MER, respectievelijk in de passende beoordeling, als huidige situatie.

Cumulatieve effecten zijn mogelijk op zowel zeezoogdieren (onderwatergeluid, voedselsituatie) als vogels (aanvaringen) en zijn in deze gevallen additief of minder dan additief; dat wil zeggen dat het cumulatieve effect de som van de afzonderlijke effecten of minder zal zijn.

Cumulatie zeezoogdieren

Verstoringseffecten op zeezoogdieren ten gevolge van heideactiviteiten kunnen cumuleren in zowel tijd als ruimte. De precieze gevolgen van de gecumuleerde effecten zijn niet bekend. In een 'worst case' benadering is er van uitgegaan dat het verloren gebied niet alleen ontoegankelijk is tijdens het daadwerkelijke heien, maar dat bruinvissen en zeehonden gedurende de gehele heiperiode geen gebruik maken van het gebied.

Bij zeehonden wordt er vanuit gegaan dat de afstand vanaf de heiplaats waarbinnen een gedragsreactie plaatsvindt maximaal 80 km kan bedragen. Ook deze verstoringafstand betreft een 'worst case' aanname. Bij een cumulatief scenario waarbij meerdere parken per jaar worden gebouwd, en er niet of nauwelijks overlap in de ruimtelijke verstoring is, kan vrijwel het hele NCP tegelijkertijd verstoord worden. In het geval er binnen één kalenderjaar 2 parken worden gebouwd waarvan de verstoringcontouren niet of nauwelijks overlappen wordt ca. 60% van het NCP verstoord voor zeehonden. Het voorgaande houdt in dat bij de aanleg van meerdere parken per jaar een groot deel van het NCP, gedurende de gehele heiperiode niet meer toegankelijk is voor zeehonden om te foerageren of voor andere activiteiten.

Gelet op de kennisleemtes die bestaan omtrent de verstoringseffecten door heideactiviteiten, het advies van de Commissie MER inzake de (cumulatieve) effecten van onderwatergeluid op zeezoogdieren en het belang van de in het kader van de Wbr te betrachten voorzorg, is het bevoegd gezag van mening dat een dergelijke grootschalige verstoring van het leef- en foerageergebied van zeehonden zoveel mogelijk voorkomen dient te worden. Hiertoe heeft het bevoegd gezag in de voorschriften bij de vergunningen opgenomen dat in het Nederlands deel van de Noordzee gedurende één bouwseizoen steeds één windturbinepark geheld mag worden. Hierdoor zal de genoemde 60% verstoring niet voorkomen.

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Vanwege een hoge dichtheid van bruinvissen in het Natura 2000 gebied "Borkum Riffgrund" gedurende het voorjaar en ter voorkoming van significant negatieve effecten op het broedsucces van zeevogels in de kolonies van de Noordzeekustzone en Waddenzee als gevolg van vislarvensterfte door heien, is het bevoegd gezag van mening dat in dit verband slechts voor één windturbinepark per kalenderjaar enkel in de periode juli-december geheid mag worden. Hiertoe heeft het bevoegd gezag voorschriften in dit besluit opgenomen (zie voorschrift 6 lid 5 t/m 8). Als gevolg van de genoemde voorschriften wordt ook de grootschalige ruimtelijke verstoringen voor zeehonden binnen een kalenderjaar zoveel mogelijk beperkt.

Datum
4 december 2009
Nummer
WSV/2009/1138

Door het opnemen van de voorschriften in de vergunningen wordt cumulatie van effecten door het heien van windparken grotendeels voorkomen. Er kan echter niet uitgesloten worden dat over meerdere jaren cumulatie plaatsvindt. Wanneer meerdere jaren achter elkaar windparken gebouwd worden, kan de aanwas afkomstig van zeehonden uit andere gebieden over een langere periode verder afnemen, waardoor "aantasting van de natuurlijke kenmerken" van Natura 2000 gebieden kan optreden. Om het effect van heien op de aanwas door immigratie van zeehonden uit andere gebieden inzichtelijk te maken, zal in de vergunningen een uitbreiding van al bestaand zenderonderzoek worden voorgeschreven. Ook zullen resultaten worden betrokken uit de overige lopende monitoringsprogramma's naar zeehonden op het NCP.

Cumulatie vogels

Cumulatie kan optreden door de cumulatie van het aantal aanvaringslachtoffers. Met betrekking tot aanvaringslachtoffers kunnen alleen de effecten op de Kleine mantelmeeuw en de Jan van gent cumuleren. Het cumulatieve effect op de Kleine mantelmeeuw voor wat betreft het aanvaringsrisico, met daarbij inbegrepen de uitvoeringsvoorschriften van West Rijn, Beaufort, Scheveningen Buiten, Breeveertien II, Q4-WP, Brown Ridge Oost, Den Helder I en Q10 bedraagt voor de Waddenzee 0,34% en voor het Niedersächsisches Wattenmeer 0,15%. Voor de andere Natura 2000 gebieden is er geen sprake van cumulatie. Het cumulatieve effect op de Jan van gent is voor de populatie Bempton Cliffs 0,09% additionele sterfte en voor Helgoland 0,65%. Significante effecten kunnen derhalve worden uitgesloten.

Overwegingen omtrent nieuw aangemelde Natura 2000 gebieden

Onder de Habitatrichtlijn zijn op 22 december 2008 de Kustzee ten Noorden van Bergen, de Vlakte van Raan, de Doggersbank en de Klaverbank aangemeld. Deze gebieden zijn aangemeld om redenen van het voorkomen van een aantal habitattypen (riffen zandbanken), zeezoogdieren (Bruinvis, zeehonden) en diadrome vissen (prikken, elft en fint). Bovenstaande gebieden staan nog niet op de communautaire lijst.

Ten overvloede: uit de Passende Beoordeling blijkt dat op basis van de analyses die zijn uitgevoerd voor de andere dan bovengenoemde, voor dit gebied relevante Natura 2000 gebieden, significante effecten voor zeezoogdieren kunnen worden uitgesloten. Alle 4 de bovengenoemde aangemelde Natura 2000 gebieden bevinden zich buiten de 80 km contour van het windpark. De aantallen van de

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

diadrome vissoorten in de gebieden zijn laag. Significante effecten op populatieniveau kunnen worden uitgesloten.

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138

Naast de vier reeds in Brussel aangemelde gebieden zal (op basis van de Vogelrichtlijn) in de toekomst het Friese Front als Natura 2000 gebied worden aangewezen. Dit gebied kenmerkt zich door het voorkomen van hogere concentraties van zeevogels (o.a. zeekoeten en grote jagers). Gezien de grote afstand tot het windpark kunnen significante effecten op populatieniveau worden uitgesloten.

Overwegingen omtrent advies Commissie m.e.r.

Het bevoegd gezag heeft kennis genomen van het advies van de Commissie met betrekking tot het MER en de Passende Beoordeling van BARD Offshore NL1. Het bevoegd gezag neemt het advies van de Commissie grotendeels over, maar verschilt van inzicht met betrekking tot enkele punten.

- De Commissie stelt dat informatie over de gevolgen in samenhang met de locaties van de reeds vergunde windparken voor de Duitse kust (Borkum Riffgrund West, Borkum West, Borkum Riffgrund, Borkum West II, en Borkum Riffgrund II) en de nog te vergunnen windparken ontbreekt in de Passende Beoordeling. Het MER wijst uit dat deze informatie essentieel is voor het zorgvuldig doorlopen van de habitattoets. De Commissie adviseert bij de vergunningverlening te beoordelen of in samenhang met andere vergunde, te vergunnen of gerealiseerde windparken de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden niet worden aangetast. De Commissie adviseert deze beoordeling in afstemming met de Duitse overheid uit te voeren.

Het bevoegd gezag heeft op 20 mei 2009 overleg gehad met de Duitse overheid over mogelijke cumulatie van effecten van de Nederlandse met de Duitse parken. Op basis van dit overleg, de uitkomsten uit de MER en de Passende Beoordeling trekt het bevoegd gezag de volgende conclusies m.b.t. grensoverschrijdende cumulatie:

Jan van gent op Helgoland

De volgende specifieke instandhoudingsdoelstellingen gelden voor de Jan van gent op Helgoland:

- storingsvrije broedmogelijkheden op Helgoland, als enige Duitse broedplaats van deze soort;
- een directe, ongehinderde toegang tot zee voor de jonge vogels bij het verlaten van de broedplaats.

De effecten worden in Duitsland dus kwalitatief getoetst. Hierdoor is het niet mogelijk om de effecten van de Duitse windmolenparken bij de Nederlandse op te tellen, omdat de effecten van de Nederlandse windmolenparken kwantitatief getoetst zijn.

Het gecumuleerde effect van de Nederlandse vergunde parken (maximaal 0,54% additionele sterfte) is niet significant. De verhoogde mortaliteit die in Nederland optreedt t.o.v. de mortaliteit die in Duitsland plaatsvindt (parken die dicht bij Helgoland aangelegd worden), is verwaarloosbaar in het licht van de Duitse doelstellingen. Zelfs als het mogelijk was om grensoverschrijdend te cumuleren,

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

zou het niet aannemelijk zijn dat er significante effecten optreden op de bovengenoemde instandhoudingsdoelstellingen.

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138

Het bevoegd gezag is van mening dat bij de aanleg en ingebruikname van het windturbinepark BARD Offshore NL1, in het licht van bovengenoemde instandhoudingsdoelstellingen, mede gelet op de beperkte kwantitatieve effecten, de natuurlijke kenmerken en waarden van de kolonie van Jan van genten van Helgoland behouden zullen blijven.

Kleine mantelmeeuw in Niedersächsisches Wattenmeer

Het cumulatieve effect van de Nederlandse vergunde parken op de Kleine mantelmeeuw bedraagt voor het Niedersächsisches Wattenmeer 0,15%. Dit effect is dermate gering dat eventuele cumulatie van het totaal van de effecten van de Nederlandse windmolenparken in het niet valt bij de te verwachten veel grotere effecten van de Duitse windmolenparken.

De 1% norm van het ORNIS comité dient zodanig uitgelegd te worden dat wanneer een lidstaat minder dan 1% additionele sterfte veroorzaakt van een trekkende vogelsoort er sprake is van kleine aantallen in het licht van de Vogelrichtlijn en daardoor kan er niet van een significant effect gesproken worden. Dus als iedere lidstaat zich houdt aan de 1% norm van het ORNIS comité dan is er geen gevaar voor het voortbestaan van de soort. De Nederlandse vergunde windmolenparken veroorzaken ruimschoots minder dan 1% additionele sterfte van de populatie kleine mantelmeeuwen in het Niedersächsisches Wattenmeer.

Duikers

Uit het MER blijkt dat soorten als Roodkeelduiker, Parelduiker etc. minder gevoelig zijn, omdat ze een breder dieet hebben dan de meest kwetsbare vogelsoorten en pas meegenomen worden in de analyse als op de kwetsbaardere soorten mogelijk significante effecten optreden door voedseltekort.

De meeste Noordzeevogels mijden naar verwachting het park echter in meer of mindere mate. Soorten die vooral zwemmend op zee voorkomen en die duikend onder water foerageren (o.a. Roodkeelduiker) vertonen sterke vermijding (van 60 tot 90%). Echter, gezien het feit dat deze soorten (Roodkeel- en Parelduiker) vooral voorkomen in de Voordelta en Noordzeekustzone en hun dichtheden snel afnemen verder van de kust, wordt het effect door het Nederlandse bevoegd gezag als zeer gering beoordeeld.

Het gecumuleerde effect van de Nederlandse vergunde parken is zo gering dat cumulatie met effecten die optreden in de Duitse windmolenparken irrelevant zijn. De staat van instandhouding van de populaties die zich op enig moment op Nederlands grondgebied bevinden, wordt bovendien dus niet in gevaar gebracht.

- Het MER gaat voor de Bruinvis uit van dichtheden en een verstoringafstand die te laag zijn voor een situatie tijdens de bouw. Mede gezien de zeer ongunstige staat van instandhouding van de bruinvis binnen het NCP is deze onderschatting een belangrijk aandachtspunt bij de besluitvorming.

Het bevoegd gezag deelt de conclusie van de Commissie dat de landelijke staat van instandhouding voor bruinvissen zeer ongunstig is. Bij de Passende Beoordeling is gebruik gemaakt van de gegevens uit SCANS II, deze gegevens

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

daterend uit 2005, worden aangemerkt als meest representatief voor de huidige situatie op het NCP.

Datum
4 december 2009

In de aanvulling op de Passende Beoordeling worden twee onderzoeken aangevoerd, die feitelijke onderbouwing aanvoeren voor hogere dichtheden voor bruinvissen in de Duitse Noordzee gedurende het voorjaar. Op grond hiervan heeft het bevoegd gezag besloten dat er geen heiwerkzaamheden voor het windturbinepark BARD Offshore NL1 in deze periode plaats mogen vinden. Gemiddelde dichtheidscijfers buiten deze voorjaars-periode zijn in overeenstemming met een aanname van 0,4 exemplaren per km².

Nummer
WSV/2009/1138

De theoretische vermijdingsafstand, waarvan in de Passende Beoordeling wordt uitgegaan, wordt ondersteund door empirische waarnemingen in het veld. Het bevoegd gezag ziet dan ook geen aanleiding om van een andere verstoringsafstand en dichtheidspercentages uit te gaan.

Het deel van de Noordzee dat tijdens de bouwfase van het windpark BARD Offshore NL1 tot een reactie bij Bruinvissen zou kunnen leiden, vormt normaliter het leefgebied voor ongeveer 180 Bruinvissen (uitgaande van een dichtheid van 0,4 per km²). Dit betreft ongeveer 0,12% van het maximale aantal, in het Zuidelijk deel van de Noordzee voorkomende Bruinvissen en 0,04 tot 0,06 % van het aantal in de hele Noordzee. Dit is op populatieniveau een dermate klein effect dat effecten op het aantal, op het NCP voorkomende Bruinvissen kunnen worden uitgesloten.

- De Commissie adviseert om bij de beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet de mogelijkheid van een alternatief kabeltracé in de overweging mee te nemen en in de vergunningverlening aandacht te besteden aan de gevolgen van de kabelaanleg voor zeehonden, pleisterende eenden en Broedvogels.

Uit artikel 3 lid 2 van de Wbr volgt dat rekening dient te worden gehouden met de bescherming van belangen van andere dan waterstaatskundige aard, voor zover daarin niet reeds is voorzien bij of krachtens andere wet. De beoordeling van de effecten van het kabeltracé naar de Eemshaven binnen de 12 mijlszone valt buiten het kader van de vergunningverlening voor de Wbr. De beoordeling van de door de Commissie genoemde effecten zullen in het kader van de Natuurbeschermingswet en de Flora- en Faunawet plaatsvinden.

Voor een ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet en een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet, moeten door de initiatiefnemer aanvragen worden ingediend bij het ministerie van LNV. Gezien de mogelijkheden voor een alternatief tracé en het advies van de commissie MER is het aannemelijk dat de benodigde vergunningen kunnen worden verkregen.

In verband met de genoemde onzekerheden met betrekking tot fluxen van trekvogels en pleisterende vogels ten aanzien van de kennisleemtes in relatie tot de aanvaringsslachtoffers en de soortspecifieke dichtheid boven het studiegebied zijn in het monitorings- en evaluatieprogramma in de onderdelen "Monitoring zeevogels in relatie tot het windturbinepark", "Fluxmetingen zeevogels en koloniebroeders" en "Ontwijkgedrag van zeevogels en koloniebroeders of metingen van slachtoffers" opgenomen. In deze onderdelen zal de soortspecifieke flux worden bepaald, dus ook die van Steltlopers, waaronder Kanoetstrandlopers. De initiatiefnemer dient conform de Voorschriften een gedetailleerd monitorings- en evaluatieprogramma op te stellen. Bij de toetsing van dit programma zal het

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

bevoegd gezag de overwegingen van de Commissie ten aanzien van de steltlopers meenemen.

Datum

4 december 2009

Nummer

WSV/2009/1138

Overwegingen omtrent het kabeltracé

In de Passende beoordeling wordt het volgende gesteld met betrekking tot de effecten van het aanleggen van de kabel over de Waddenvlakte: "Tijdens aanleg en verwijdering van het kabeltracé kunnen er negatieve gevolgen voor pleisterende vogels ontstaan ten gevolge van visuele onrust, geluidsemissies en ruimtebeslag. Vanwege de korte duur van de effecten, zijn significante gevolgen voor de pleisterende vogels van de Natura2000-gebieden Noordzeekustzone en Waddenzee niet te verwachten. Ook kunnen er tijdens de kabelaanleg effecten optreden op het benthos in de sublittorale zone, wat indirect doorwerkt op de voedselvoorziening voor de pleisterende vogels. Dit effect is echter zeer kleinschalig en aangezien er in de omgeving voldoende voedselbronnen beschikbaar zijn worden significante gevolgen van dit effect ook uitgesloten." De Commissie komt op basis van expert judgement tot de conclusie dat verstoring van pleisterende vogels niet zal leiden tot "aantasting van de natuurlijke kenmerken" van de Natura2000-gebieden.

Het eerste deel van het te vergunnen kabeltracé ligt zuidelijker dan het in ontwerp vergunde kabeltracé. Het te vergunnen tracé loopt door zijn zuidelijker ligging gedeeltelijk door bij laag getij droogvallend gebied. Hierdoor zullen de in de Passende beoordeling beschreven effecten op de pleisterende vogels wat betreft het verstoorde oppervlak iets toenemen. Het verstoorde oppervlak is ondanks deze toename nog steeds erg klein in relatie tot het totale foerageeroppervlak in de nabije omgeving, waardoor ook dit traject niet tot significante gevolgen zal leiden voor de pleisterende vogels.

In de Passende beoordeling worden ook negatieve gevolgen voor de Gewone zeehond beschreven. Het betreft hier tijdelijk negatieve gevolgen door visuele onrust en geluidsemissies ten gevolge van aanleg en verwijdering van het kabeltracé.

Een aantal ligplaatsen van de Gewone zeehond in het Natura 2000-gebied "Waddenzee" wordt door het kabeltracé aangedaan. Dit geldt in gelijke mate voor zowel het oorspronkelijke als het nieuw voorgestelde tracé. Door de gedeeltelijke verlegging van het traject, wordt er dan ook geen toename van de effecten op de Gewone zeehond verwacht.

Door het toepassen van een gelijke effectbeoordeling als in de passende beoordeling voor het oorspronkelijke kabeltracé is gedaan en gezien het feit dat de Commissie op basis van expert judgement significantie van effecten van het oude kabeltracé op pleisterende vogels uitsluit, is de zekerheid verkregen dat geen van de mogelijke effecten van het nieuw voorgestelde kabeltracé significante gevolgen hebben op Europese beschermde habitattypen en soorten.

Conclusie bevoegd gezag omtrent ecologie

Met betrekking tot de onderwerpen besproken in de Passende Beoordeling is de conclusie van het bevoegd gezag dat de effecten van het windturbinepark BARD Offshore NL1, gegeven de consequente manier waarop de zogenaamde 'worst case' wordt toegepast, op zichzelf staand niet significant zijn.

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Tijdens de effectbeschrijving van het MER zijn leemtes in kennis geconstateerd met betrekking tot de milieu-effecten van de aanleg, aanwezigheid en verwijdering van het windmolenpark BARD Offshore NL1.

Het bevoegd gezag heeft op basis van de Passende Beoordeling en de stukken die ter aanvulling hierop zijn binnengekomen, voldoende inzicht in de aard en omvang van deze effecten verkregen om tot een besluit te komen. In navolging van het advies van de Commissie is er daarnaast een pakket aan monitoring- en evaluatievoorschriften opgesteld.

Datum
4 december 2009
Nummer
WSV/2009/1138

Onderzocht is of het project tezamen met andere plannen of projecten significante effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de beschermde gebieden. De effecten van BARD Offshore NL1 die cumuleren met de effecten van andere vergunde windmolenparken zijn in het kader van dit besluit overwogen. Hierbij is rekening gehouden met de uitkomsten van de Passende Beoordeling voor deze parken, inclusief de beperkingen die aan de vergunningen worden verbonden. Hieruit volgt dat significante effecten kunnen worden uitgesloten.

Uit artikel 3 lid 2 van de Wbr volgt dat rekening dient te worden gehouden met de bescherming van belangen van andere dan waterstaatskundige aard, voor zover daarin niet reeds is voorzien bij of krachtens andere wet. Hier wordt met name bedoeld op belangen ten aanzien van natuur en milieu (ecologie). Bij de beoordeling van de aanvraag is derhalve bekeken of de activiteit niet leidt tot onaanvaardbare gevolgen voor het milieu. Uit artikel 1 lid 2 van de beleidsregels volgt dat onder milieu ook natuur wordt verstaan.

Het bevoegd gezag houdt bij de onderhavige besluitvorming rekening met de bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Het bevoegd gezag is géén onderzoeksresultaten of andere gegevens bekend waaruit het tegendeel blijkt. Op grond daarvan staan op dit moment de bepalingen van de Habitat- en Vogelrichtlijnen een positief besluit ten aanzien van de effecten van het windturbinepark BARD Offshore NL1 op Natura 2000 gebieden niet in de weg.

3.4.6 Maatregelen en voorschriften

Voorschriften

Gelet op het belang van de vislarven voor de voedselketens op de Noordzee en Waddenzee en de in het kader van de Wbr te betrachten voorzorg, is het bevoegd gezag van mening dat de negatieve effecten van het heien zoveel mogelijk voorkomen dienen te worden.

Het bevoegd gezag is van mening dat in dit verband in de onderzochte periode, te weten 1 januari tot 1 juli, geen heiwerkzaamheden mogen plaatsvinden. Het bevoegd gezag verbindt aan deze vergunning een voorschrift op grond waarvan niet geheid mag worden in de periode van 1 januari tot 1 juli teneinde voedselketeneffecten door vislarvensterfte tengevolge van het heien van windturbinepark BARD Offshore NL1 zoveel mogelijk te beperken. (Zie voorschrift 6 lid 5.)

Met het voorschrift worden significante voedselketeneffecten als gevolg van de bouw van windturbinepark BARD Offshore NL1, voor juveniele vislarven afhankelijke vogelsoorten van Natura 2000 gebieden, uitgesloten. Concreet gaat

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

het hier om de soorten Kleine mantelmeeuw, Grote stern, Visdief, Noordse stern in de Natura 2000 gebieden rond de Waddenzee en het Duits/Deense Wad.

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138

Daarnaast worden, doordat dit voorschrift is opgenomen, effecten van heien op bruinvissen tijdens de voorjaarsperiode, wanneer zich grotere aantallen Bruinvissen in de "Borkum Riffgrund" bevinden, uitgesloten. Hiermee wordt voorkomen dat het heien van windturbinepark BARD Offshore NL1 leidt tot wezenlijke "aantasting van de natuurlijke kenmerken" van het Natura 2000 gebied "Borkum Riffgrund".

Gelet op de gehanteerde norm voor aanvaardbaar effect in termen van verstoring van zeezoogdieren in Natura 2000 gebieden is het bevoegd gezag van mening dat effecten boven deze norm voorkomen dienen te worden. Het bevoegd gezag verbindt aan deze vergunning het voorschrift dat op de Noordzee gedurende één bouwseizoen één windturbinepark geheel mag worden. (Zie voorschrift 6 lid 6 t/m 8.)

Met het voorschrift worden verstoringseffecten op zeezoogdieren in Natura 2000 gebieden binnen aanvaardbare normen gehouden.

Monitoring- en evaluatieprogramma

In het MER worden kennisleemtes aan de orde gesteld. Door in het kader van het MER en de passende beoordeling consequent 'worst case' analyses toe te passen is voor deze vergunning de zekerheid verkregen dat er geen significante effecten op zullen treden.

Gelet op de in het MER beschreven kennisleemtes, de overwegingen ten aanzien van de ecologie en de inschatting van effecten van toekomstige ontwikkelingen van windturbineparken op zee, is het bevoegd gezag tot de conclusie gekomen dat een monitoring- en evaluatieprogramma voorgeschreven dient te worden. Hiertoe is een voorschrift met bijlagen in deze vergunning opgenomen.

Het bevoegd gezag behoudt het recht om, na overleg met de initiatiefnemer, op grond van voortschrijdend inzicht, wijzigingen in de voorschriften aan te brengen evenals wijzingen in de (bestuurlijke) organisatie, financieringsstructuur en opzet van het Monitoring- en Evaluatieprogramma.

Als resultaten van Monitoring- en Evaluatieprogramma's van derden c.q. onderzoeken van kennisinstituten hiertoe aanleiding geven kan het bevoegd gezag besluiten de voorschriften ten aanzien van de desbetreffende aspecten aan te passen.

Het bevoegd gezag behoudt het recht om het Werkplan/Uitvoeringsplan te toetsen aan de meest recente inzichten, dus inclusief voortschrijdend inzicht, en, indien daartoe aanleiding is, aanvullende voorschriften en mitigerende maatregelen te eisen.

Ook de vergunninghouder kan verzoeken om op basis van voortschrijdend inzicht, aanpassingen te doen in het Monitoring- en Evaluatieprogramma.

3.5 Kabeltracé

Naar aanleiding van de door de Wasser- und Schifffahrtsdirektion Nordwest (WSD) ingediende zienswijzen op het kabeltracé in het ontwerpbesluit en het overleg dat heeft plaatsgevonden tussen het bevoegd gezag en een aantal Duitse partijen waaronder Bundesamt für Schifffahrt und Hydrographie (BSH), het Wasser-und

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Schiffahrtsverwaltung des Bundes (WSV) en de aanvrager heeft het bevoegd gezag het aangevraagde kabeltracé opnieuw bekeken. WSV is van mening dat de vlotte afwikkeling van het scheepvaartverkeer in de Eemsgeul in het geding zou komen indien het aangevraagde voorkeurs-tracé vergund zou worden. Aanvrager heeft naar aanleiding hiervan een kleine aanpassing op het in ontwerp vergunde voorkeursalternatief van het kabeltracé voorgelegd aan het bevoegd gezag. De aanpassing is geprojecteerd binnen de 12-mijlszone en valt deels binnen de reikwijdte van de Natuurbeschermingswet 1996 waarvoor afzonderlijke vergunningplichten kunnen gelden.

Datum
4 december 2009
Nummer
WSV/2009/1138

Het bevoegd gezag heeft in het kader van de onderhavige Wbr-vergunning de effecten van het tracé beoordeeld. Op basis van de passende beoordeling en expert judgement van de Commissie is de zekerheid verkregen dat geen van de mogelijke effecten van het nieuw voorgestelde kabeltracé significante gevolgen hebben op Europese beschermde habitattypen en soorten.

Voor de route waarlangs het nieuwe tracé afwijkt van het oorspronkelijke voorstel, zijn de ecologische effecten ingeschat op dezelfde wijze als in het MER en de Passende Beoordeling is gebeurd. Deze effectbeschrijving is opgenomen in paragraaf 3.4.5 onder 'Overwegingen omtrent het kabeltracé'.

Voor de aanleg van de kabel kunnen, gelet op de reeds aanwezige infrastructuur en scheepvaartroutes, aanvullende diepteliggingseisen van toepassing zijn (voorschrift 8 lid 3). Voor het overige zijn er naar het oordeel van het bevoegd gezag geen belemmeringen voor het vergunnen van het kabeltracé.

3.6 Meest Milieuvriendelijk Alternatief

Het bevoegd gezag constateert dat de aanvrager als voorkeursalternatief niet heeft gekozen voor het Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA).

De meest milieuvriendelijke manier om het windpark aan te sluiten is met een tracéverloop ten westen van de Borkumse Stenen en een aanlandingspunt bij Moddergat.

Het bevoegd gezag komt op basis van de afweging in paragrafen 3.1-3.4 van dit besluit tot de conclusie dat het aangevraagde voorkeursalternatief geen wezenlijk negatieve gevolgen heeft voor het milieu. Het voorkeursalternatief is daarom een aanvaardbaar alternatief.

3.7 Eindconclusie bevoegd gezag

Het bevoegd gezag komt op basis van de overwegingen met betrekking tot de effecten op scheepvaartveiligheid, luchtvaartveiligheid, militaire gebieden en ecologie tot de conclusie dat voor het windturbinepark BARD Offshore NL1 een vergunning onder voorwaarden kan worden verleend aan de aanvrager.

De voorwaarden ten behoeve van de scheepvaartveiligheid zijn beschreven onder paragraaf 3.1.6 en bijbehorende voorschriften en bijlagen. De voorwaarden ten behoeve van de luchtvaartveiligheid zijn beschreven onder paragraaf 3.2.5 en bijbehorende voorschriften en bijlagen. De voorwaarden ten behoeve van ecologie zijn beschreven in paragraaf 3.4.6 en bijbehorende voorschriften en bijlagen.

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Hetgeen in het inrichtingsplan, verlichtingsplan, onderhoudsplan, veiligheids- en calamiteitenplan, verwijderingsplan, en in het monitoring- en evaluatieplan is gesteld als werkwijze c.q. onderzoek dient daadwerkelijk conform de door de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Dienst Noordzee of andere bevoegde instanties verleende goedkeuring te worden uitgevoerd. Indien de vergunninghouder geen gevolg geeft aan de verplichting om de plannen na te komen, handelt zij daarmee in strijd met de vergunning (-voorschriften). Indien uit de rapportage dan wel uit toezicht blijkt dat geen of onvoldoende onderzoek heeft plaatsgevonden naar de effecten van de vergunde activiteiten, bestaat aanleiding om bestuursrechtelijke dan wel strafrechtelijke instrumenten in te zetten. In de Wet beheer rijkswaterstaatswerken in samenhang gezien met hoofdstuk 5 van de Algemene wet bestuursrecht, is de grondslag voor bestuursrechtelijk optreden vastgelegd.

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

4) BESLUIT

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat is voornemens op grond van de opgenomen overwegingen aan BARD Engineering GmbH, Otto-Lilienthalstrasse 21, 28199, Bremen, Duitsland, verder te noemen 'de vergunninghouder', vergunning onder beperkingen en voorwaarden te verlenen op grond van artikel 2 van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken. De vergunning betreft de aanleg, het in stand houden en verwijderen van het windturbinepark 'BARD Offshore NL1' op het Nederlands Continentaal Plat en de aanleg, het in stand houden en het verwijderen van kabelleidingen ten behoeve van voornoemd windturbinepark op het Nederlands Continentaal Plat, in de territoriale wateren en op het land tot aan de duinvoet.

Als beperking op de aanvraag wordt de noordzijde van het park over een afstand van 1,3 nautische mijlen, gerekend vanaf de oorspronkelijke noordgrens van het aangevraagde windturbinepark, niet vergund.

De vergunning geldt vanaf publicatie van het definitieve besluit tot 20 jaar na de aanvang van de bouwperiode plus de tijd die nodig is voor de verwijdering van het werk en de bekabeling naar land, met daaraan verbonden de hierna volgende voorschriften. De voorschriften maken integraal onderdeel uit van deze vergunning.

Hoogachtend

DE STAATSSECRETARIS VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
namens deze,
het Hoofd van de Afdeling Vergunningverlening
Rijkswaterstaat dienst Noordzee

Dhr. ir. A.J.M. Geurts van Kessel

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

MEDEDELING

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138

Beroep

Belanghebbenden die hun zienswijze tegen het ontwerpbesluit naar voren hebben gebracht, of die redelijkerwijs niet verweten kan worden tegen het ontwerpbesluit geen zienswijze naar voren te hebben gebracht, kunnen op grond van de Algemene wet bestuursrecht gedurende zes weken tegen dit besluit beroep instellen.

De beroepstermijn vangt aan met ingang van de dag na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd. Om in beroep te gaan tegen het besluit dient het beroepsschrift te worden gericht aan de rechtbank in het rechtsgebied waarin belanghebbende woonplaats houdt dan wel gevestigd is.

Het definitief besluit en bijbehorende stukken liggen gedurende reguliere openingstijden op de volgende locaties ter inzage:

- de hoofdvestiging van Rijkswaterstaat Noordzee in Rijswijk,
- de hoofdvestiging van Rijkswaterstaat Noord-Nederland in Leeuwarden,
- de hoofdvestiging van Rijkswaterstaat Noord-Holland in Haarlem,
- de hoofdvestiging van Rijkswaterstaat Zuid-Holland in Rotterdam,
- de hoofdvestiging van Rijkswaterstaat Zeeland in Middelburg,
- het Ministerie van Verkeer en Waterstaat in Den Haag.

Het ondertekende beroepsschrift dient ten minste te bevatten:

- uw naam en adres;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht;
- de gronden van het beroep.

Voorlopige voorziening

Voorts bestaat de mogelijkheid om - gelijktijdig met of na de indiening van het beroepsschrift - een verzoek te doen tot het treffen van een voorlopige voorziening. Een zodanig verzoek dient te worden gericht tot de voorzieningenrechter van de rechtbank waarbij het beroep wordt ingesteld.

Zowel in verband met de behandeling van het beroep als in verband met het verzoek om voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Omtrent de hoogte daarvan, de wijze waarop en de termijn waarbinnen u dient te betalen, krijgt u na indiening van het beroep c.q. het verzoek om voorlopige voorziening bericht van de griffie.

Voor inlichtingen over de beroepsprocedure kunt u zich wenden tot het Centrum Publieksparticipatie, telefoon 070 - 456 96 04. Het besluit en de daarop betrekking hebbende stukken kunt u downloaden of opvragen via www.centrumpp.nl.

Meer achtergronden over windturbineparken op de Noordzee zijn te vinden op www.noordzeeloket.nl.

Voor nadere informatie over de inhoud van het besluit, kunt u contact opnemen met Rijkswaterstaat Noordzee, secretariaat Water en Scheepvaart, telefoon 070 - 33 66 843.

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

VOORSCHRIFTEN

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138

Voorschrift 1. Begripsbepalingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a) 'het bevoegd gezag', de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat (voor het gedeelte zeewaarts vanaf 1 km uit de laag-laag-waterlijn (LLWS), vertegenwoordigd door de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Noordzee (adres: Lange Kleiweg 34, Postbus 5807, 2280 HV Rijswijk (Z-H), voor het gedeelte landwaarts vanaf die 1 km uit de laag-laag-waterlijn en tot aan de duinvoet, vertegenwoordigd door de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Noord-Nederland (adres: Zuidersingel 3, Postbus 2301, 8901 JH Leeuwarden)
- b) 'de aanvraag', de vergunningaanvraag van 12 januari 2009 voor het oprichten, het in stand houden en het verwijderen van het windturbinepark 'BARD Offshore NL1'. De vergunningsaanvraag bestaat uit:
 - Brief d.d. 12 januari 2009 inzake indiening Wbr-aanvraag en MER;
 - Document: Vergunningaanvraag BARD Offshore NL 1;
 - Document: Milieueffectrapport BARD Offshore NL 1;
 - Brief d.d. 10 februari 2009 inzake indiening Passende Beoordeling;
 - Document: Passende Beoordeling BARD Offshore NL 1;
 - Document: Nadere informatie effecten aanleg windparken op zeehonden NCP, A.R. Boon, F. Heinis (HWE), 1 juni 2009.
 - Brief d.d. 23 juni 2009 inzake indiening aanvulling Wbr-aanvraag;
 - Document: aanvulling Wbr-aanvraag, bestaande uit:
 - Opmerkingen BARD op Memo Commissie m.e.r. (25.05.2009);
 - Maatregelen ter (verdere) beperking lawaai/schade door geluidsintensieve activiteiten bij de aanleg van de offshore windparken: BARD Offshore NL 1, Eolic Power Offshore NL 1, Global Wind Support Offshore NL 1;
 - Weergave en evaluatie van de verwachte geluidsemissies bij de bouw van het offshore windpark 'OWP West'.
- c) 'het werk', een windturbinepark, genaamd 'BARD Offshore NL 1', bestaande uit 60 windturbines, één transformatorstation en de kabels tussen de windturbines onderling en tussen het transformatorstation. De windturbines zijn van het type BARD VM met een nominaal vermogen van 5 MW per turbine. Elke windturbine is geplaatst op een tripile fundering. Eén en ander is nader beschreven in de bij deze vergunning behorende aanvraag;
- d) 'de bekabeling naar land', twee hoogspanningskabels vanaf het transformatorstation naar land tot aan de duinvoet, Eemshaven (aanlandingspunt). Eén en ander is nader beschreven in de bij deze vergunning behorende aanvraag;
- e) 'de bouwperiode', de periode vanaf het eerste moment dat de bodem in beroering gebracht wordt door plaatsing van het werk dan wel de bekabeling naar land tot aan het begin van de operationele periode;
- f) 'de operationele periode', de periode vanaf het eerste moment dat elektriciteit van het werk door de bekabeling naar land gaat tot aan het begin van de verwijderperiode;
- g) 'de verwijderperiode', de periode vanaf het begin van demontage van het werk tot de totale verwijdering van het werk;
- h) de combinatie van de bouw- en operationele periode als genoemd onder e en f, mag op grond van dit besluit niet langer dan 20 jaar duren, tenzij het bevoegd gezag na een gemotiveerd verzoek hiertoe anders beslist;

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

- i) 'de contactambtenaar', de voor deze vergunning aangewezen ambtenaar werkzaam bij de afdeling Vergunningverlening van Rijkswaterstaat dienst Noordzee en voor het eerst in de aanbiedingsbrief bij deze vergunning gespecificeerd, te bereiken via het algemene nummer telefoon 070-33 66 600. Buiten kantooruren is Rijkswaterstaat dienst Noordzee bereikbaar via het Hydro Meteo Centrum Nederland (HMCN) 070-33 66 800 en/of faxnummer 070-39 51 724.
- j) 'de handhavingsambtenaar', de voor deze vergunning aangewezen ambtenaar werkzaam bij de afdeling Handhaving van Rijkswaterstaat dienst Noordzee en voor het eerst in de aanbiedingsbrief bij deze vergunning gespecificeerd, te bereiken via de hierboven onder i genoemde contactgegevens;
- k) 'de Kustwacht', het Kustwachtcentrum, Postbus 10000, 1780 CA Den Helder, telefoon: 0900 - 0111 (alarmnummer) of 0223 - 542300 / 542603 (Duty Officer), fax 0223 - 658358, marifoon VHF 16, verdere informatie te vinden op website: www.kustwacht.nl;
- l) 'schriftelijk', per brief, per fax of per e-mail.

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138

Voorschrift 2. Aanvraag

1. Alle activiteiten dienen conform de aanvraag te worden uitgevoerd, tenzij de aan deze vergunning verbonden voorschriften anders bepalen.
2. Wijzigingen in de in lid 1 genoemde documenten dienen schriftelijk te worden gemeld aan het bevoegd gezag, welke vervolgens zal beoordelen of aanleiding bestaat de vergunning te wijzigen.

Voorschrift 3. Plaatsbepaling en vormgeving

1. Het werk, exclusief de kabels in de territoriale zee en van de territoriale zee tot aan de duinvoet, is gelegen op het Nederlands deel van het continentaal plat, bevindt zich binnen de volgende posities (in UTM op basis van het stelsel ED50 zone 31):

Punt	X	Y
NO	699930	5996392
NW	695639	5995668
ZO	702940	5988595
ZW	698447	5988441

Tabel 1 Coördinaten windturbinepark BARD Offshore NL1

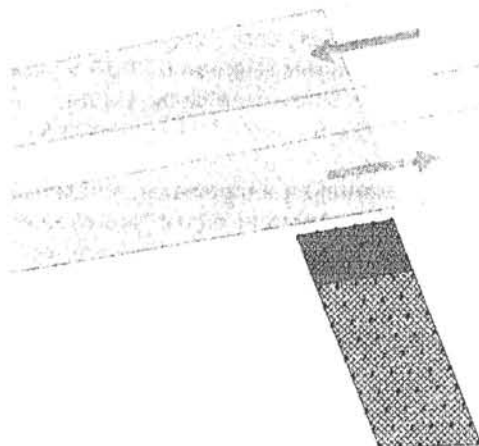
2. De windturbines en het transformatorstation zijn gesitueerd op de coördinaten zoals aangegeven in figuur 4.

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138

Figuur 4: Indicatie van de contouren van BARD Offshore NL1

Het gebied binnen de groene omranding betreft de oorspronkelijke vergunningaanvraag. 'Het werk' zoals bedoeld in lid 1 van dit voorschrift betreft het lichtgroen gearceerde gebied, met daarin in groen de posities van de turbines en het transformatorstation.

Donkergrijs gearceerd is het deel van de oorspronkelijke vergunningaanvraag dat vervalt.

3. Het tracé van de bekabeling naar land dient te lopen vanaf het windturbinepark BARD Offshore NL 1 naar Eemshaven, zoals aangegeven op de bij deze vergunning behorende tekening nr. NZWS-2009-0410 (zie Bijlage 2).
4. Rondom het park wordt een veiligheidszone ingesteld van 500 meter conform de Beleidsregels 'Toepassing van de Wbr op installaties in de EEZ' (Staatscourant 29 december 2004, nr. 252).

Voorschrift 4. Onderwateropname van de zeebodem voorafgaand aan de bouw

1. Tenminste 9 maanden voorafgaand aan de bouwperiode maakt de vergunninghouder een onderwateropname ('site survey') van de zeebodem op de locatie van het werk om te bepalen of de bodem vrij is van obstakels.
2. Uiterlijk 3 maanden voordat het in het eerste lid bedoelde onderzoek wordt uitgevoerd, dient de vergunninghouder bij het bevoegd gezag een schriftelijk voorstel hiertoe in. Dit voorstel dient te voldoen aan de uitgangspunten voor hydrografisch meetwerk conform de richtlijn van de International Hydrographic Organization (IHO) order 1 S44.
3. Het in het voorgaande lid beschreven onderzoeksvoorstel dient ter goedkeuring voorgelegd te worden aan het bevoegd gezag.
4. Alleen wanneer de onderwateropname is uitgevoerd conform het goedgekeurde voorstel, is er sprake van een geldige onderwateropname.
5. Binnen 3 maanden na beëindiging van de onderwateropname, doch uiterlijk 6 maanden voor aanvang van de bouwperiode, stuurt de vergunninghouder het bevoegd gezag een volledige schriftelijke eindrapportage van de

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:
<p>11. pagina 42/43: BARD wordt door verkleining van het park in verhouding onredelijk benadeeld. Tijdens het opstellen van de aanvraag waren geen richtlijnen bekend over de afstand tot scheepvaartwegen, zoals dat wel het geval was ten aanzien van de grootte van het park, de veiligheidszone en afstanden van de kabelroute tot diverse andere gebruikers. De vastgestelde verkleining zou, als deze vooraf bekend was geweest, tot een andere indeling van het oppervlak hebben geleid.</p>	<p>11. In de beleidsregels is slechts vastgelegd op welke afstand van de clearways en verkeersscheidingsstelsels windparken konden worden aangevraagd; er is niet zondermeer gesteld dat deze afstand altijd voldoende zou zijn om de scheepvaartveiligheid te garanderen. Er werd in de richtlijnen voor de MER immers ook gevraagd naar een veiligheidsstudie van het Marin op het gebied van scheepvaartveiligheid.</p> <p>In 2008 hebben vervolgens diverse consultatiebijeenkomsten plaatsgevonden waarbij alle initiatiefnemers van windparken waren uitgenodigd en waarin is toegelicht waarop gelet zou worden bij het beoordelen van de windparken ter beoordeling van de scheepvaartveiligheid. E.e.a. heeft geresulteerd in het 'Draaiboek committering 450 MW wind op zee' wat aan de Tweede Kamer is overlegd.</p>
<p>12. Voorschrift 1c: het aantal van 60 turbines is niet zonder meer uitvoerbaar. De totale interne bekabeling en configuratie moet opnieuw uitgewerkt worden, terwijl in een bespreking van 26 augustus 2008 werd aangegeven dat veranderingen in afstanden van vaarwegen niet te verwachten waren. Een maximum aantal van 70 turbines is acceptabel.</p>	<p>12. Vergunninghouder dient hiertoe een gemotiveerd verzoek tot wijziging van de vergunning in te dienen. Het bevoegd gezag dient in principe te vergunnen wat is aangevraagd. Voor het vergroten van het vermogen dienen de effecten daarvan inzichtelijk gemaakt te worden.</p>
<p>13. Voorschrift 1h: voorstel om de operationele periode van 20 jaar in te laten gaan op de datum waarop het gehele park (alle installaties) operationeel is.</p>	<p>13. Ten aanzien van de duur van de vergunning van 20 jaar in voorschrift 1h), is er in deze ronde voor gekozen deze termijn te laten aanvangen vanaf de bouwperiode in plaats vanaf de operationele periode omdat de ontwerpdocumenten en de certificering is gebaseerd op 20 jaar vanaf de start van de bouw. Tevens is dit een duidelijk te identificeren moment. Net als bij OWEZ bestaat in beginsel de mogelijkheid om op gemotiveerd verzoek door middel van aanvullende inspecties na 20 jaar de duur van instandhouding te verlengen.</p>
<p>14. Voorschrift 6.1: de hoogte van de bankgarantie zou in een later stadium bepaald moeten worden. BARD wil hier een bespreking over.</p>	<p>14. Deze zienswijze wordt ter kennisgeving aangenomen. De bankgarantie als opgenomen in voorschrift 6.1 blijft gehandhaafd.</p>

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:
15. Voorschrift 6.2: duidelijker aangegeven waarop de maatregelen betrekking hebben. Om veiligheid kan het niet gaan, dat aspect is geregeld in 11.4.	15. Het aangehaalde voorschrift 11.4 voorziet in een adequate afhandeling van mogelijke calamiteiten. Het vooroverleg zoals genoemd in 6.2 kent als doel bij te dragen aan het voorkomen van calamiteiten door passende maatregelen voor te schrijven vanuit bevoegd gezag en kustwacht tijdens de bouwperiode. Deze passende maatregelen zoals bijvoorbeeld het tijdelijk plaatsen van markeringsboeien dienen locatiespecifiek en actueel te zijn. Deze maatregelen zijn niet in zijn algemeenheid in een voorschrift te vatten.
16. Voorschrift 6.5: het heiverbod brengt een grote beperking met zich waardoor realisering binnen een jaar niet mogelijk is. In relatie tot voorschrift 6.6 is een verlenging van de vergunning noodzakelijk. De vraag is hoe 6000 MW zo tot 2020 te realiseren is.	16. Het procedureverloop, de bouw- en de selectiecriteria voor de korte termijn vergunningverlening zijn alleen van toepassing op de parken waarvoor een vergunning is aangevraagd onder de huidige regelgeving. Voor de parken waarvoor in de lange termijn vergunningverlening (950 > 6000 MW) een vergunning zal worden aangevraagd zijn, worden nog beoordelings- en selectiecriteria opgesteld. In beginsel bestaat de mogelijkheid om op gemotiveerd verzoek door middel van aanvullende inspecties na 20 jaar de duur van instandhouding te verlengen.
17. Voorschrift 6.6: door de bijzonder grote afstand tot andere projecten moet een uitzondering voor BARD worden gemaakt. De vermijdingsradius van 80 km voor de aanwezige ligplaatsen en jachtgebieden van de robben is niet meer werkzaam en de toegang tot de jachtgebieden op open zee blijft gewaarborgd.	17. De vermijdingsradius van 80 km komt voort uit het MER en de passende beoordeling. De bouwlocatie van het windpark ligt in het Nederlandse deel van de EEZ. Daarom zijn hier de Nederlandse instandhoudingsdoelstellingen van toepassing en niet de Duitse. Het waarborgen van de toegang tot de jachtgebieden op open zee vormt geen instandhoudingsdoelstelling van de Vogel- en Habitatrichtlijn op het Nederlands Continentaal Plat.

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:
18. Voorschrift 7.2: het is wenselijk de termijn van vier weken te verkorten tot twee weken.	18. Voorschrift 7.2 bevat de mogelijkheid om indien bijzondere omstandigheden hiertoe aanleiding geven met een kortere termijn in te stemmen. Op voorhand deze ruimte al bieden staat haaks op het belang van de Kustwacht en zeevarenden om tijdig passende maatregelen te kunnen treffen teneinde de veiligheid te kunnen garanderen. Opgemerkt wordt dat dit natuurlijk ook in het belang van de vergunninghouder is
19. Voorschrift 8.3/8.6: een ingraafdiepte van drie meter of meer is niet goed te realiseren zonder veel grondverzet. Op 21 januari 2008 heeft het ministerie van LNV laten weten dat een aanlegdiepte van twee meter aangehouden wordt. Een diepere ligging wordt alleen voorgeschreven waar dat nodig en mogelijk is. Daarom het verzoek om dit ook in het besluit op te nemen.	19. Het Bevoegd Gezag vereist deze aanlegdiepte (gedurende tenminste de eerste 3 km van het kabeltracé vanaf het strand zeewaarts) juist omdat de veiligheid voor de scheepvaart, visserij en met name ook de kabel zelf in het geding kan komen wanneer deze aanlegdiepte niet gerealiseerd wordt. Deze diepteliggingseis is gebruikelijk voor hoogspanningskabels in de kustzone.
20. Voorschrift 9.1: vraag is waarom de veronderstelling dat er altijd sprake zal zijn van een revisie van het park zo zeker is.	20. Op basis van locatieonderzoek is niet uit te sluiten, het is zelfs erg aannemelijk, dat het inrichtingsplan aangepast wordt. In het geval dat sonderingen, lodingen, boringen of de uitkomsten van ander veldwerk geen consequenties heeft voor de inrichting van het park dan kan het inrichtingsplan ongewijzigd blijven. Dan nog is er dus sprake geweest van een herziening (op grond van onderzoek dat ten einde van de indiening van de aanvraag nog niet is uitgevoerd).
21. Voorschrift 9.4: dit voorschrift is onredelijk bezwarend en geeft teveel onzekerheid over wat er nog meer nodig is om risico's te kunnen beoordelen.	21. Aangezien in het gebied rond de locatie van het windturbinepark geen mijnbouwactiviteiten plaatsvinden, is het in het ontwerpbesluit opgenomen voorschrift niet van toepassing op dit windturbinepark. Dit voorschrift zal niet worden opgenomen in het definitieve besluit.
22. Voorschrift 9.5: een certificaat per turbine is onredelijk.	22. Ieder turbine is op zichzelf een volledige technische installatie; certificering per turbine is dan ook het uitgangspunt.

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138